

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/265/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4106222852
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4106222852.20

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v spore žalobcov: 1. P. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom N., S. 6, (zároveň aj právny nástupca pôvodného žalobcu v 3. rade: J. V., zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom A.-B. V., V. XX), zast. JUDr. Ivetou Lenčéšovou, advokátkou, so sídlom Nitra, Farská 28, 2. Z. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom C., R. XX, zastúpená Z. K., bytom W., W. X (voči ktorej bolo konanie právoplatne zastavené), 3. V. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom A., W. XX (voči ktorému bolo konanie právoplatne zastavené; pôvodne označený ako žalobca v 4. rade), proti žalovaným: 1. J.. V. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom N., W. XX, 2. Z. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom N., W. XX, obaja zastúpení Advokátska kancelária BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Bratislava, Hviezdoslavovo námestie 25, IČO: 36 833 533, 3. Mesto Nitra, so sídlom Nitra, Štefánikova 60, IČO: 00 308 307 (voči ktorému bolo konanie právoplatne zastavené, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovaných v 1. a 2. rade proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 17. októbra 2011 č. k. 12C/240/2006-419 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v časti výroku o nepriznaní náhrady trov konania žalovaným v 1 až 3. rade voči žalobkyni v 2. rade (výrok III.) **p o t v r d z u j e .**

Odvolací súd odvolanie žalovaných v 1. a 2. rade proti výroku, že o náhrade trov konania žalovaným v 1. až 3. rade voči žalobcovi v 4. rade rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (výrok IV.) **o d m i e t a .**

Žalobcom v 2. a 3. rade sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ō v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie v časti žaloby (pôvodnej) žalobkyne v 2. rade (výrok I.), rozhodol o zastavení konania v časti žaloby (pôvodného) žalobcu v 4. rade (výrok II.). O náhrade konania voči žalobkyni v 2. rade rozhodol tak, že žalovaným v 1. až 3. rade ich náhradu nepriznal (výrok III.) O náhrade trov konania v zastavenej časti žalovaným v 1 až 3. rade voči (pôvodnému) žalobcovi v 4. rade si vymienil rozhodnúť samostatným uznesením po právoplatnosti výroku II. (výrok IV.). Poznamenal, že žalobcovia sa návrhom zo dňa 26. 10. 2006 domáhali určenia, že sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. území., zapísanej na LV č. XXXX ako parc. č. 236/10 - ostatná plochy o výmere 191 m² a parc. č. 236/11 - ostatné plochy o výmere 224 m², žalobkyňa v 1. rade v podiele 1/10 k celku, (pôvodná) žalobkyňa v 2. rade v podiele 7/10 k celku, (pôvodný) žalobca v 3. rade v podiele 1/10 k celku a žalobca v 3. rade (v napadnutom uznesení označený ako žalobca v 4. rade) v podiele 1/10 k celku. Poznamenal, že žalobca v 4. rade (v tomto uznesení označený ako žalobca v 3. rade) na pojednávaní konanom dňa 08. 06. 2011 vyhlásil, že na návrhu netrvá a nechce byť v konaní stranou (účastníkom). Dňa 12. 07. 2011 mu bolo doručené podanie (pôvodnej) žalobkyne 2. rade, ktorá v ňom poznamenala, že na návrhu netrvá, pretože v súčasnosti jedná so žalobkyňou v 1. rade ohľadne prevodu svojho podielu. Žalovaný v 3. rade súhlasil so späťvzatím žaloby pôvodných

žalobcov v 2. a 4. rade, pričom si náhradu trov konania neuplatnil. Žalovaní v 1. a 2. rade súhlasili so späťvzatím návrhu žalobcov v 2. a 4. rade, pričom si zároveň uplatnili náhradu trov konania v celkovej výške 9.937,74 eura od pôvodnej žalobkyne v 2. rade a vo výške 1.419,68 eura od pôvodného žalobcu v 4. rade (v tomto uznesení označený ako žalobca v 3. rade) vo výške 1.419,68 eura.

2. Rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 96 ods. 1, 2, § 146 ods. 1, 2, § 151 ods. 3, § 150 ods. 1 OSP. S dôrazom na dispozičné právo žalobcov pripustil späťvzatie žaloby (návrhu) k pôvodným žalobcom v 2. a 4. rade (v tomto uznesení označený ako žalobca v 3. rade) a v časti ich žaloby (návrhov) konanie zastavil. Súhlas žalovaných bol udelený. Zisťoval zavinenie uvedených strán konania na zastavení konania, pričom skonštatoval, že pôvodná žalobkyňa v 2. rade a pôvodný žalobca v 4. rade (v tomto uznesení označený ako žalobca v 3. rade) zavinili zastavenie konania späťvzatím ich žaloby (návrhu). Pri rozhodovaní o náhrade trov konania prihliadal aj na § 150 ods. 1 OSP a zistil, že dôvody osobitného zreteľa sú dané v prípade pôvodnej žalobkyne v 2. rade. Okolnosťami prípadu osobitného zreteľa boli v prípade pôvodnej žalobkyne v 2. rade jej osobné pomery, a to skutočnosť, že je starobnou dôchodkyňou s ťažkým zdravotným postihnutím, jej imobilnosť, vyšší vek (88 rokov) a skutočnosť, že žije sama. K uvedenému ešte poznamenal, že výsledok porovnania následkov prípadnej náhrady trov konania pre (pôvodnú) žalobkyňu v 2. rade a pre žalovaných v 1. a 2. rade je rôzny. Následok zaplataenia trov žalovaných v 1. a 2. rade žalobkyňou by nebol podľa názoru súdu prvej inštancie rovnaký ako zmenšenie majetku žalovaných o túto sumu. Relatívna hodnota 9.937,74 eura predstavuje pre žalovaných niekoľkokrát menšiu hodnotu ako pre (pôvodnú) žalobkyňu v 2. rade, a to vzhľadom k jej vyššie uvedeným osobným pomerom. Zdôrazňujúc nedostatočne preukázané skutočnosti na aplikáciu § 150 ods. 1 OSP v prípade pôvodného žalobcu v 4. rade (v tomto uznesení označený ako žalobca v 3. rade) viedli súd prvej inštancie k rozhodnutiu, že o náhrade trov konania v zastavenej časti rozhodne samostatným uznesením a to po právoplatnosti výroku o zastavení konania.

3. Proti tomuto uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie žalovaní v 1. a 2. rade (ďalej len „žalovaní“), výslovne uvádzajúc, že toto smeruje proti výroku III. napadnutého uznesenia o nepriznaní náhrady trov konania žalovaným voči (pôvodnej) žalobkyne v 2. rade a proti výroku IV. napadnutého uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodol, že o náhrade trov v zastavenej časti konania žalovaným rozhodne po právoplatnosti výroku II. uznesenia. Odvolaním sa domáhajú zmeny výroku III. napadnutého uznesenia tak, že odvolací súd prizná žalovaným voči (pôvodnej) žalobkyne v 2. rade náhradu trov konania vo výške 9.937,74 eura a zmeny výroku IV. napadnutého uznesenia tak, že prizná žalovaným voči žalobcovi v 4. rade (v tomto uznesení označený ako žalobca v 3. rade) náhradu trov konania vo výške 1.419,74 eura. Zároveň požadovali, aby súd zaviazal pôvodných žalobcov 2. a 4. rade (v tomto konaní označený ako žalobca v 3. rade) k náhrade trov odvolacieho konania žalovaných vo výške 342,17 eura. Namietali, že neboli splnené zákonné podmienky podľa ustanovenia § 150 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) na nepriznanie náhrady trov konania žalovaným voči pôvodnej žalobkyne 2. rade. Jej osobné pomery sú, vzhľadom na skutkové okolnosti, irelevantné. Poukázal na nesprávnu aplikáciu § 150 ods. 1 OSP, keď neprihliadol na skutkový stav. Predmetné osobné pomery (pôvodnej) žalobkyne v 2. rade nebránili, aby nezmyselne žalovala žalovaných. Jej tvrdenie bolo od začiatku fiktívne, v celom konaní pred súdom prvej inštancie nepredložila jediný dôkaz, ktorým by preukázala právny titul nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Aplikácia § 150 odsek 1 OSP nemôže byť svojoľná. Tvrdenie súdu prvej inštancie, že zaplatením trov konania (pôvodnou) žalobkyňou v 2. rade žalovaným vznikne (pôvodnej) žalobkyne 2. rade veľká majetková ujma, považujú žalovaní za nesprávne. Žalovaní, vzhľadom na ich povolanie, uviedli, že ich príjem je nestály na zarobenie predmetnej sumy, preto musia vynaložiť nemalé úsilie, preto im nepriznanie náhrady trov konania (pôvodnou) žalobkyňou v 2. rade nie je ľahostajné. Vyjadrili nesúhlas s výrokom IV. týkajúceho sa náhrady trov konania žalovaným voči (pôvodnému) žalobcovi v 4. rade (v tomto uznesení žalobca v 3. rade). Formulácia výroku IV. je zmätočná. Súd prvej inštancie odlišne rozhodol o procesnom postavení pôvodných žalobcov 2. rade a 4. rade (v tomto uznesení žalobca v 3. rade). Niet dôvodu nekonať a nerozhodnúť o náhrade trov konania.

4. K odvolaniu žalovaných sa vyjadrila len pôvodná žalobkyňa v 2. rade, uvádzajúc, že na podnet žalobkyne v 1. rade súhlasila s podaním žaloby vo veci určenia spoluvlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. území N., zapísanej na LV č. XXXX ako parc. č. 236/10 - ostatná plochy o výmere 191 m² a parc. č. 236/11 - ostatné plochy o výmere 224 m², pretože sa v dobrej viere domnievala, že na uvedené nehnuteľnosti, ktoré boli vyvlastnené v roku 1956 čsl. štátom, si môže uplatniť nárok v reštitučnom konaní na Obvodnom pozemkovom úrade. Po predložení žiadosti sa

zistilo, že jedna z vyvlastnených parciel, a to parc. č. 236/11 nebola použitá na účel, pre ktoré boli nehnuteľnosti vyvlastnené. Na základe osvedčenia bola predmetná nehnuteľnosť zapísaná v roku 1998 na LV č. XXXX ako vlastníctvo žalovaných v 1. rade a 2. rade, pričom títo nemohli vydržať uvedenú nehnuteľnosť, pretože túto nikdy neužívali, nemali k nej žiaden vzťah. Poukázala na svoj nepriaznivý zdravotný stav po ťažkej zlomenine krčka stehennej kosti, čo spôsobilo jej imobilnosť a potrebu opatery (ako dôkaz o jej zdravotnom stave predložila potvrdenie od ošetrojúceho lekára). Sama usúdila, že vo veku 88 rokov nie je schopná v konaní pokračovať. Ako dôkaz o jej finančnej situácii predložila fotokópiu rozhodnutia Sociálnej poisťovne o výške starobného a vdovského dôchodku zo dňa 09. 12. 2010. Uvedené skutočnosti preukazujú splnenie zákonných podmienok podľa § 150 ods. 1 OSP, a to dôvody osobitného zreteľa. Náhrada trov konania vo výške 9.937.74 eura by jej spôsobila citeľnú ujmu, keďže okrem starobného dôchodku nemá žiaden iný príjem. Navrhla potvrdiť napadnutý výrok III., podľa ktorého sa žalovaným v 1. až 3. rade voči (pôvodnej) žalobkyni v 2. rade nepriznala náhrada trov konania.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania žalovaných v 1. a 2. rade (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil po právnej stránke, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v časti výroku o nepriznaní náhrady trov konania žalovaným v 1. až 3. rade voči žalobkyni v 2. rade (výrok III.) podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne. Zároveň odvolanie smerujúce proti napadnutému uzneseniu v časti výroku (výrok IV.), že o náhrade trov konania v zastavenej časti žalovaným v 1. až 3. rade voči (pôvodnému) žalobcovi v 4. rade rozhodne súd po právoplatnosti výroku o zastavení konania samostatným uznesením odmietol podľa § 386 písmeno b) CSP, pretože bolo podané neoprávnenou osobou.

6. V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa pôvodne žalobou, doručenu súdu prvej inštancie dňa 16. 11. 2006, domáhala určenia, že žalovaný J. V. W. stráca postavenie oprávneného držiteľa pozemku parc. KN č. 236/11 (PKN 93/2) v kat. úz. N. a žalobcovia Z. M., rod. M. v podiele 7/10, P. V. v 1/10, J. V. v 1/10 a V. V. v 1/10 získavajú nárok na uplatnenie vlastníckeho práva k pozemku parc. KN 236/11 v kat. úz. N.. Písomným podaním, doručeným súdu prvej inštancie dňa 27. 09. 2007, žalobkyňa žiadala, aby súd určil, že podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. úz. N., zapísanej na LV č. XXXX ako parc. č. 236/10 - ostatné plochy o výmere 191 m² a parc. č. 236/11-ostatné plochy o výmere 224 m² je žalobkyňa v 1. rade (P. V.) v podiele 1/10 k celku, pôvodná žalobkyňa v 2. rade (Z. M.) v podiele 7/10 k celku, pôvodný žalobca v 3. rade (J. V.) v podiele 1/10 k celku a pôvodný žalobca v 4. rade (V. V. označený ako žalovaný v 3. rade) v podiele 1/10 k celku. V písomnom podaní, doručenom súdu prvej inštancie dňa 13. 06. 2008, žalobkyňa žiadala zmeniť žalobný návrh. Písomným podaním, doručeným súdu prvej inštancie dňa 15. 07. 2009, žalobkyňa opätovne podala návrh na zmenu petitu tak, že žiadala, aby súd určil, že žalovaní v 1. a 2. rade nespĺnili podmienky na vydanie notárskeho osvedčenia č. N 323/98, NZ 322/98 o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, parc. č. 236/10 ostatné plochy o výmere 191 m² a parc. č. 236/11 ostatné plochy o výmere 224 m² a parc. č. 259/3 záhrady o výmere 4 m² zapísaných na LV č. XXXX pre kat. úz. N. a vlastnícke právo k nim im nevzniklo, ďalej určil, že žalovaní v 1. a 2. rade nespĺnili podmienky na vydanie notárskeho osvedčenia č. N 323/98, NZ 322/98 o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, parc. č. 259/2 záhrady o výmere 47 m² v súčasnosti zlúčenej do parc. č. 260 zastavané plochy a nádvoria o výmere 267 m² zapísanej na LV č. XXXX pre kat. úz. N. a vlastnícke právo k nej im nevzniklo a určil, že podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v kat. úz. N., zapísanej na LV č. XXXX ako parc. č. 236/1 ostatné plochy o výmere 4.689 m² a parc. č. 259/3 záhrady o výmere 4 m² zapísanej na LV č. XXXX pre kat. úz. N. a parc. č. 259/2 záhrady o výmere 47 m² v súčasnosti zlúčenej do parc. č. 260 zastavené plochy a nádvoria o výmere 267 m² zapísanej na LV č. XXXX pre kat. úz. N. je žalobkyňa v 1. rade (P. V.) v podiele 1/10 k celku, žalobkyňa v 2. rade (Z. M.) v podiele 7/10 k celku, žalobca v 3. rade (J. V.) v podiele 1/10 k celku a žalobca v 4. rade (V. V.) v podiele 1/10 k celku, vlastníkom parc. č. 236/10 ostatné plochy o výmere 191 m² a parc. č. 236/11 ostatné plochy o výmere 224 m² je Slovenská republika v správe Slovenský pozemkový fond. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 28. 07. 2009 č. k. 12C/240/2006-269 návrh na pripustenie zmeny návrhu na začatie konania zamietol. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 15. 02. 2010 č. k. 12C/240/2006-317 v spojení s opravným uznesením zo dňa 20. 04. 2010 č. k. 12C/240/2006-324 návrh navrhovateľky zamietol a navrhovateľom v 1. až 4. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť odporcom v 1. a 2. rade náhradu trov konania vo výške 8.367,57 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a odporcovi v 3. rade náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 31. marca 2011 č. k. 9Co/194/2010-371 napadnutý

rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zo dňa 17. 10. 2011 č. k. 12C/240/2006-419 konanie v časti návrhu (pôvodnej) žalobkyne v 2. rade a (pôvodného) žalobcu v 4. rade (v tomto uznesení žalobca v 3. rade) zastavil. Odporcom v 1. až 3. rade nepriznal voči navrhovateľke v 2. rade náhradu trov konania. Následne proti tomuto uzneseniu bolo podané odvolanie žalovanými (v 1. a 2. rade), v rozsahu špecifikovanom v bode 3. tohto uznesenia. Písomným podaním, doručeným súdu prvej inštancie dňa 18. 01. 2013, žalobkyňa žiadala zmenu žalobného návrhu tak, že súd určí, že žalovaní v 1. a 2. rade nespĺnili podmienky na vydanie Notárskej zápisnice JUDr. Jany Jánoškovej N 322/98, NZ 323/98 zo dňa 08. 10. 1998 ako osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nachádzajúcich sa v kat. úz. N., zapísaných na LV č. XXXX ako parcela č. 236/10 - ostatná plocha o výmere 191 m², parc. č. 236/11 - ostatná plocha o výmere 224 m². Následne písomným podaním, doručeným súdu prvej inštancie dňa 23. 07. 2013 žalobkyňa žiadala zmeniť žalobný návrh tak, že súd určí, že je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností, nachádzajúcich sa v kat. úz. N., zapísaných na LV č. XXXX ako parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape pod parc. č. 236/10 - ostatné plochy o výmere 191 m² a parc. č. 236/11 - ostatné plochy o výmere 137 m², a to v podiele 9/10 k celku. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 19. 08. 2013 č. k. 12C/240/2006-575 konanie voči žalovanému v 3. rade zastavil a nepriznal mu náhradu trov konania. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 23. 09. 2013 pripustil zmenu návrhu. Následne súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 14. 10. 2013 č. k. 12C/240/2006-588 návrh zamietol a o trovách konania si vymienil rozhodnúť samostatným uznesením. Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 19. 06. 2014 č. k. 9Co/434/2013-635 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne žalobkyňa v 1. rade písomným podaním, doručeným súdu prvej inštancie dňa 27. 07. 2015 požiadala o zmenu žalobného návrhu tak, aby súd určil, že odporcovia v 1. a 2. rade nespĺnili podmienky na vydanie Notárskej zápisnice JUDr. Jany Jánoškovej N 322/98, Nz 323/98 zo dňa 08. 10. 1998 ako osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nachádzajúcim sa v kat. úz. N., odčlenených z pôvodných pozemno-knižných parciel č. 88/2, č. 92/2, č. 93/2, č. 97/3, vedených v pozemno-knižnej vložke č. 49, pozemno-knižných parciel č. 90 a č. 92/1, vedených v pozemno-knižnej vložke č. 1325 a pozemno-knižnej parcely č. 263 vedenej ako neknihovaný majetok, geometrickým plánom č. 346/98 ako parc. č. 236/10 - ostatná plocha o výmere 191 m² a parc. č. 236/11 - ostatná plocha o výmere 224 m² aktuálne vo vlastníctve odporcov v 1. a 2. rade so spoluvlastníckym podielom o veľkosti 1/1 zapísaným na LV č. XXXX, parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape ako parc. č. 236/10 - ostatná plocha o výmere 191 m² a parc. č. 236/11 - ostatná plocha o výmere 137 m². V nadväznosti na to súd prvej inštancie uznesením zo dňa 11. 08. 2015 č. k. 12C/240/2006-706 pripustil zmenu návrhu na začatie konania. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 04. 11. 2015 č. k. 12C/240/2006-718 určil, že žalovaní v 1. a 2. rade nespĺnili podmienky na vydanie Notárskej zápisnice JUDr. Jany Jánoškovej N 322/98, Nz 323/98 zo dňa 08. 10. 1998 ako osvedčenia vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, nachádzajúcim sa v kat. úz. N., odčlenených z pôvodných pozemno-knižných parciel č. 88/2, č. 92/2, č. 93/2, č. 97/3, vedených v pozemno-knižnej vložke č. 49, pozemno-knižných parciel č. 90 a č. 92/1, vedených v pozemno-knižnej vložke č. 1325 a pozemno-knižnej parcely č. 263 vedenej ako neknihovaný majetok, geometrickým plánom č. 346/98 ako parc. č. 236/10 - ostatná plocha o výmere 191 m² a parc. č. 236/11 - ostatná plocha o výmere 224 m² aktuálne vo vlastníctve odporcov v 1. a 2. rade so spoluvlastníckym podielom o veľkosti 1/1 zapísaným na LV č. XXXX, parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape ako parc. č. 236/10 - ostatná plocha o výmere 191 m² a parc. č. 236/11 - ostatná plocha o výmere 137 m². O trovách konania si vymienil rozhodnúť samostatným uznesením v lehote 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Voči tomuto rozsudku podali odvolanie žalovaní v 1. a 2. rade. Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 30. 06. 2016 č. k. 9Co/40/2016-773 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 02. 11. 2016 č. k. 12C/240/2006-800 v spojení s opravným uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 15. 02. 2019 č. k. 12C/240/2006-894 priznal súd prvej inštancie žalobkyňi v 1. rade náhradu trov konania v plnej výške, ktoré napadli v zákonnej lehote žalovaní v 1. a 2. rade. O predmetnom odvolaní rozhodol Krajský súd v Nitre zo dňa 31. 07. 2019 uznesením č. k. 9Co/155/2019 tak, že napadnuté uznesenie potvrdil. Odvolací súd si pre účely rozhodnutia odvolacieho súdu vyžiadal od Okresného súdu Bratislava I. dedičské rozhodnutie po poručiteľovi J. V., zomr. XX. XX. XXXX (pôvodne žalobca v 3. rade) z dôvodu, že takéto rozhodnutie v spise absentovalo. Z osvedčenia o dedičstve sp. zn. 3D/395/2011 zo dňa 05. 12. 2013, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 05. 12. 2013, vydané notárom JUDr. Katarínou Pohronskou ako súdnym komisárom zistil, že právnym nástupcom poručiteľa sa stala žalobkyňa 1. rade, ktorá prevzala aktíva a pasíva poručiteľa a vstúpila tak do všetkých jeho práv a povinností (vrátane právneho nástupníctva v tomto konaní).

7. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

8. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

9. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

10. Podľa § 256 odsek 1, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

11. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Podľa § 386 písm. b) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

15. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

16. Súd rozhoduje o trovách konania bez návrhu, keďže trovy konania predstavujú súčasť celého súdneho procesu, t. j. tak, ako má súd povinnosť rozhodnúť o veci samej, tak má aj povinnosť rozhodnúť o trovách konania (§ 362 ods. 1 CSP). Tak, ako súd rozhoduje o trovách konania bez návrhu, je povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť.

17. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie (pôvodne § 146 ods. 2 a § 147 OSP) bola transformovaná do podoby vyjadrenej v § 256 CSP a znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila, že vznikli. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. Náhrada týchto trov sa prisudzuje bez ohľadu na meritórny výsledok sporu. Pojem „procesné zavinenie“, použitý v ustanovení § 256 CSP sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu (teda aj jej prejav vôle spočívajúci napr. v späťvzati žaloby) a dôsledkom je vznik trov protistrany (uznesenie Ústavného súdu ČR, II. ÚS 563/01 alebo I. ÚS 469/04). Prvkom zavinenia môže byť aj náhoda, napr. odpadnutie predmetu sporu, pretože nič z toho nie je možné pripočítať na ľarchu toho, kto sa iba bránil.

18. Pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania v spojení s ustanovením § 256 ods. 1 CSP je súd povinný skúmať, či niektorá zo strán sporu zavinila, že sa konanie muselo zastaviť. Záver súdu o tom, že je splnený predpoklad na náhradu trov, nevylučuje, aby súčasne nedospel k záveru, že sú splnené predpoklady na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP (dôvody hodné osobitného zreteľa). Súd za daných okolností, napriek procesnému zavineniu, vysloví, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania, pretože sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP.

19. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1). Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu

na náhradu trov konania, resp. nemusí zaviazať stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. V zmysle dnes už ustálenej judikatúry (napr. uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 17/2009, sp. zn. 5Cdo 67/2010, či sp. zn. 3MCdo 46/2012) nemožno § 257 považovať za ustanovenie, ktoré by zakladalo voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvoľe), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť.

20. Odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie dospel k záveru o dôvodnosti aplikácie § 150 odsek 1 OSP (teraz § 257 CSP) v prípade pôvodnej žalobkyne v 2. rade, teda aj o existencii dôvodov osobitného zreteľa, ktoré odôvodňujú nepriznanie náhrady trov konania v zastavujúcej časti žalovaným v 1. a 2. rade. Z tohto dôvodu aplikácia daného ustanovenia zodpovedala osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a mala výnimočný charakter. Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 257 (obdobne aj § 150 odsek 1 OSP) vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok: - dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon bližšie nešpecifikuje, výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax. To však neznamená, že tým vytvára priestor na nekontrolovanú voľnú úvahu súdu. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu (teda nielen tej strany, ktorú by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj tej strany, ktorej majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady trov dotknutá) a všímať si aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní (R 24/1964). V uvedenom kontexte, vo vzťahu k odvolacej námietke žalovaných v 1. a 2. rade odvolací súd dopĺňa, že aplikácia ustanovenia § 150 ods. 1 OSP (teraz § 257 CSP) nebola súdom prvej inštancie svojvoľná, ale naopak správna, pretože zohľadnil osobné a sociálne pomery pôvodnej žalobkyne v 2. rade, ktorá sa dôvodne a v dobrej miere domnievala, že nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom sporu, jej čiastočne patrili v spoluvlastníckom podiele (čo sa v podstate neskôr potvrdilo aj vo veci samej, pretože žalovaní v 1. a 2. rade boli v konaní neúspešní). Vzhľadom na uvedené, jej vystupovanie na strane žalobcov nepredstavovalo nezmyselné podanie žaloby, teda bezúspešné a neúčelné bránenie svojho práva, ktoré jej inak patrilo. V tomto kontexte považuje odvolací súd za právne irelevantnú námietku žalovaných v 1. a 2. rade, ktorí poznamenali, že osobné pomery jej nebránili v tom, aby nezmyselne žalovala žalovaných. Súd pri rozhodovaní o náhrade trov v prípade zastavenia konania prihliada na procesné zavinenie strán konania, ktoré súd prvej inštancie aj skonštatoval (v prípade oboch žalobcov), zároveň legitímne aplikoval ustanovenie § 150 odsek 1 OSP (teraz analogicky § 257 CSP) vo vzťahu k pôvodnej žalobkyňi 2. rade.

21. Z vyššie uvedených dôvodov, ako i citovanej právnej úpravy odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v časti výroku o nepriznaní náhrady trov konania žalovaným v 1. až 3. rade voči žalobkyňi v 2. rade (výrok III.) ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

22. K odvolaniu žalovaných v 1. a 2. rade, ktoré smerovalo aj proti výroku IV. napadnutého uznesenia špecifikovaného v bode 1. tohto uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania žalovaným v 1. a 2. voči pôvodnému žalobcovi v 4. rade (teraz označený ako žalobca v 3. rade) tak, že si ponechal priestor až po právoplatnosti výroku o zastavení konania, odvolací súd uvádza nasledovné: keďže odvolanie žalovaných v 1. a 2. rade smerovalo proti rozhodnutiu (výrok IV. napadnutého uznesenia), ktoré nebolo vydané v ich neprospech, odvolací súd v tejto časti odvolanie odmietol podľa § 386 písmeno b) CSP, pretože nebolo podané oprávnenou osobou. V uvedenom prípade súd prihliadal aj na skutočnosť, že predchádzajúci procesný kódex (OSP), počas ktorého účinnosti bolo podané odvolanie, síce výslovne neobmedzoval právo strany podať odvolanie, avšak obmedzenie vyplývalo a bolo kreované judikatúrou. Z tohto dôvodu takéto obmedzenie má rovnaké právne dôsledky, ktoré už CSP pozná a vedie k odmietnutiu odvolania z dôvodu explicitne uvedeného (§ 359 CSP), a síce, že rozhodnutie (výrok) nebolo vydané v neprospech strany podávajúcej odvolanie. Prípady, kedy je rozhodnutie vydané v neprospech strany, je už ponechané na výklad orgánov aplikujúcich právo. V naznačenej súvislosti odvolací súd upriamuje pozornosť na rozhodnutie (vydané za platnosti a účinnosti OSP) Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo/130/2009, podľa ktorého: „Prípustnosť odvolania má vo všeobecnosti stránku objektívnu a subjektívnu. Objektívna stránka sa nevzťahuje na osobu konkrétneho odvolateľa a zohľadňuje (len) vecný aspekt tohto opravného prostriedku - či smeruje proti rozhodnutiu vykazujúcemu zákonné znaky rozhodnutia, proti ktorému je odvolanie prípustné. Subjektívna stránka prípustnosti odvolania sa naproti tomu viaže na osobu konkrétneho odvolateľa a

zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva odvolanie - či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať odvolanie (hoci aj proti rozhodnutiu objektívne napadnuteľnému týmto opravným prostriedkom). Takým dôvodom je skutočnosť, že rozhodnutím prvostupňového súdu bol odvolateľ po procesnej stránke negatívne dotknutý a bola mu spôsobená ujma dopadajúca na jeho pomery. Toto subjektívne procesné oprávnenie však nemá účastník (pozn. autora - teraz strana), v neprospech ktorého rozhodnutie súdu nevyznelo a ktorý týmto rozhodnutím nebol dotknutý na svojich právach.“ Žalovaní v 1. a 2. rade tak rozhodnutím súdu prvej inštancie neboli ukrátení na svojich právach, nebola im spôsobená žiadna ujma, pretože o náhrade trov konania v zastavujúcej časti voči pôvodne žalovanému v 4. rade rozhodnuté doposiaľ nebolo. S poukazom na uvedené, súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade trov konania žalovaných v 1. a 2. rade voči pôvodnému žalobcovi v 4. rade (teraz žalobca v 3. rade), voči ktorému bolo konanie právoplatne zastavené, pričom prihliadne na dôvody, pre ktoré prišlo k späťvzatiu žaloby a okolnosti, za ktorých si uplatňoval svoje práva na súde.

23. O trovách odvolacieho konania v prípade žalobkyne v 2. rade odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, pričom v odvolacom konaní úspešnej žalobkyne v 2. rade síce vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, avšak keďže jej žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, žiadne si neuplatnila, odvolací súd rozhodol, že žalobkyne 2. rade sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva. Vo vzťahu k nároku na náhradu trov odvolacieho konania úspešného žalobcu v 3. rade odvolací súd poznamenáva, že vo všeobecnosti, ak odvolací súd odmieta odvolanie podľa § 386 CSP, t. j. aj v prípade odmietnutia odvolania pre jeho podanie neoprávnenou osobou (stranou) pri posudzovaní nároku na náhradu trov odvolacieho konania vychádza zo zásady úspechu v odvolacom konaní vo vzťahu k § 255 CSP. Nárok na náhradu trov konania v takomto prípade prináleží strane, ktorá nepodala odvolanie. Odmietnutie odvolania je totiž po procesnej stránke považované za neúspech v konaní. Odvolací súd o trovách konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi v 3. rade síce vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, avšak keďže mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, žiadne si neuplatnil, odvolací súd rozhodol, že sa mu náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva. V oboch prípadoch odvolací súd síce v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 CSP mal rozhodovať len o nároku na náhradu trov konania, ale keďže v takom prípade by o výške náhrady trov konania po právoplatnosti rozhodnutia musel rozhodovať podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie, aj keď už v čase rozhodovania odvolacieho súdu bolo zrejmé, že žalobcom 2. a v 3. rade žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto v záujme, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá v zmysle čl. 17 CSP rozhodol, že týmto sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).